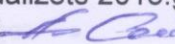

Aktualizēts 2015.gada 18. jūnijā
Valmieras Mūzikas skolas direktors Aivars Cepītis

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas *Vokālā mūzika – Kora klase*
mācību priekšmeta *Dziedāšana*

Programma

1. Programmas pamatojums.

- 1.1. Mācību priekšmeta *Dziedāšana* programma pieņemta Vidzemes Mūzikas skolu skolotāju metodiskās komisijas 2002.gada 5.jūnija sēdē, protokols nr.1.
- 1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).
- 1.3. Iestājesāmenu prasības AKCMV.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Dziedāšana* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādejādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālās izglītības programmā *Vokālā mūzika*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālās izglītības programmā *Vokālā mūzika*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- veicināt katra izglītojamā spējas sekmīgi muzicēt korī, ansamblī, kā arī spēju pieteikt sevi kā solistu.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi dziedāšanā;
- veicināt muzikālo spēju (muzikālās dzirdes, atmiņas un ritma izjūtas) un muzikālās domāšanas attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Vokālā mūzika*;
- attīstīt dziedāšanas tehniskās iemaņas un prasmes, iegūt pareizu priekšstatu par dziedātāja stāju, skaņas veidošanas pamatprincipu, izpratni par balsis aparāta uzbūvi un tā pareizu lietošanu;
- attīstīt kolektīvās muzicēšanas prasmes;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē;
- sagatavot un motivēt izglītojamos tālākai profesionālās izglītības ieguvei.

2.2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda - 1 kontaktstunda (40 minūtes) nedēļā

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS – Vasaras koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģiona, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
  - reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.
- 2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):
- mācību koncerti;
  - kontrolstundas.
3. Programmas vispārējs saturs.
- 3.1. Mūzikas uztvere:
- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
  - 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
  - 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
  - 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.
- 3.2. Mūzikas valoda:
- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
  - 3.2.2. Dažādu vokālās mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
  - 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve, to loma dziesmu satura atklāsmē.
  - 3.2.4. Dziedāšanas iemaņu attīstīšana un veidošana: elpa, balss reģistri, štrihi, dikcija u.c.
- 3.3. Muzikāli radošā darbība:
- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
  - 3.3.2. Zināšanas un prasmes muzicēt vienam kā solistam un kopā ar citiem – ansambļi, kori.
  - 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācijas.
  - 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.
- 3.4. Teorētiskās un praktiskās iemaņas:
- 3.4.1. Orientēšanās nošu tekstā.
  - 3.4.2. Lasīšana no lapas.
  - 3.4.3. Prasmes analizēt mūzikas izteiksmes līdzekļus, pamatot to nozīmi dziesmas satura atklāsmē.
  - 3.4.4. Prasmes tēlaini izteikt dziesmas saturu.
4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.
- 4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar pietiekamu vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.
5. Tālākās izglītības iespējas.
- 5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālās izglītības programmā *Vokālā mūzika*, kā arī citās profesionālās izglītības programmās.
- 5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. 1.klase

- 6.1. Uzdevumi.
- 6.1.1. Iepazīšanās ar balsi kā instrumentu, tā izteiksmes iespējām. Dažādu skaņveides paņēmieni apguve.
  - 6.1.2. Iepazīšanās ar mūzikas valodas elementiem: melodija, temps, dinamika u.c.
  - 6.1.3. Balss un ritma vingrinājumi. Intonācijas un frāzējuma izkopšana.
  - 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.
- 6.2. Saturs.
- Mācību gadā jāapgūst:
- 6.2.1. Vingrinājumi un kanoni

- 6.2.2. 2 tautasdziesmas *a capella*
- 6.2.3. 2 oriģināldziesmas (atbilstoši izglītojamā balss diapazona un saturiskajai izpratnei)
- 6.2.4. 10 kora dziesmas
- 6.3. Pārbaudes formas.
- 6.3.1. Mācību koncerts Solo dziedāšanā 1 reizi mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
2.semestrī
- latv.t.dz., Maza, maza meitenīte
  - D.Robule, Taurenītis
- 6.3.2. Mācību koncerts Kora dziedāšanā 1 reizi mācību gadā: tiek izlozēta 1 no 5 sagatavotajām kora dziesmām.
Piemēram:
2.semestrī
- R.Pauls, Aspazija, Pasaciņa
  - R.Pauls, J.Rainis, Putniņš uz zara
  - Im.Kalniņš, J.Rainis, Mākonītis un mākonīte
  - S.Skrūzmane, Aspazija, Nebēda
  - L.Olsons, Mazais rūķīt' s
- 6.4. Piedalīties koncertos.
- 6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2.klase

- 7.1. Uzdevumi.
- 7.1.1. Papildināt zināšanas *Vokālajā mūzikā*. Iesākt divbalsību, dziedāt kanonus.
- 7.1.2. Balss vingrinājumi, elpas nostādīšana, dikcijas vingrinājumi.
- 7.1.3. Darbs pie intonācijas un frāzējuma nostabilizēšanas.
- 7.1.4. Mūzikas pamatterminoloģijas apguve.
- 7.1.5. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.
- 7.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 7.2. Saturs.
Mācību gadā jāapgūst:
- 7.2.1. vingrinājumi un kanoni
- 7.2.2. 2 tautasdziesmas *a capella*
- 7.2.3. 2 oriģināldziesmas ar pavadījumu
- 7.2.4. 10 kora dziesmas
- 7.3. Pārbaudes formas.
- 7.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī.
- 7.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
1.semestrī
- F.Abts, Vokalīze nr.4
  - M.Kaužēna, M.Cielēna, Princese un bruņinieki
- 2.semestrī
- latv.t.dz. Es pazinu to putniņu
  - S.Silava, M.Karēms, Savāds zīmulis
- 7.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozētas 1 no 5 sagatavotajām kora dziesmām.
Piemēram:
- J. Lūsēns, Aspazija, Rīts
  - M.Kīne, Ī.Hartmane, Es gleznoju
  - I.Paura, D.Dreika, Neliec sveci zem pūra
  - A.Engelmanis, J.Rainis, Mātei, Latvijai
  - sens kanons, Gloria tibi Domine

- zināšanu pārbaude mūzikas teorijas jautājumos (2.semestrī)
- 7.4. Piedalīties koncertos.
- 7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3.klase

- 8.1. Uzdevumi.
- 8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Vokālajā mūzikā*.
  - 8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.
  - 8.1.3. Balss un dikcijas vingrinājumi.
  - 8.1.4. Dažādu skaņveides paņēmienu apguve un pilnveidošana.
  - 8.1.5. Uzstāšanās kultūras apguve.
  - 8.1.6. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
  - 8.1.7. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 8.2. Saturs.
- Mācību gadā jāapgūst:
- 8.2.1. Vingrinājumi, 2 vokālīzes
  - 8.2.2. 2 latviešu tautasdziesmas *a capella*
  - 8.2.3. 2 vienbalsīgas un oriģināldziesmas ar pavadījumu
  - 8.2.4. 10 kora dziesmas
- 8.3. Pārbaudes formas.
- 8.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī.
  - 8.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
1.semestrī
    - F.Abts, Vokālīze nr.7
    - latv.t.dz. Gotiņ, mana raibaliņa
 2.semestrī
    - P.Čaikovskis, Kvartets I daļa
    - I.Ulmanis, S.Kalniņš, Lotas dziesma
  - 8.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozēta 1 no 5 sagatavotajām kora dziesmām.
Piemēram:
    - latv.t.dz. J. Vītola apdarē, Trīs sudraba upītes
    - S.Franks, Panis Angelicus
    - J. Lūsēns, Aspazija, Ilgu zeme
    - R.Pauls, Aspazija, Aicinājums
    - J. Ābols, I. Zandere, Tik – tak
    - zināšanu pārbaude mūzikas teorijas jautājumos (2.semestrī)
- 8.4. Piedalīties koncertos.
- 8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

9. 4.klase

- 9.1. Uzdevumi.
- 9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Vokālajā mūzikā*.
  - 9.1.2. Dziedāšanas iemaņu attīstīšana un pilnveidošana: balss un elpas vingrinājumi, pareiza stāja.
  - 9.1.3. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.
  - 9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni.
  - 9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
  - 9.1.6. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 9.2. Saturs.

- Mācību gadā jāapgūst:
- 9.2.1. Vingrinājumi un 2 vokālīzes
  - 9.2.2. 2 latviešu tautasdziesmas *a capella*
  - 9.2.3. 2 latviešu komponistu oriģināldziesmas ar pavadījumu
  - 9.2.4. 10 kora dziesmas
  - 9.3. Pārbaudes formas.
    - 9.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī
    - 9.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
1.semestrī
      - latv.t.dz. Skaisti dziedī lakstīgala
      - kanons
 2.semestrī
      - F.Abts, Vokālīze nr.7
      - J.Jurjāns, M.Karēms, Mēnestiņš
    - 9.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozēta 1 no 5 sagatavotajām kora dziesmām
Piemēram:
      - A.Godiņš, O. Vācietis, Sapnis
      - M.Brauns, J.Rainis, Saule, pērkons, Daugava
      - latv.t.dz. J.Vītola apdarē, Saulīt` vēlu vakarāi
      - I.Arne, Viva la Musica
      - Im.Kalniņš, J.Rainis, Saule un mēness
      - zināšanu pārbaude mūzikas teorijas jautājumos (2.semestrī)
  - 9.4. Piedalīties koncertos, konkursos, festivālos.
  - 9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5.klase

- 10.1. Uzdevumi.
  - 10.1.1. Pilnveidot izglītojamo vokāli tehnisko un muzikālo līmeni. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.
  - 10.1.2. Dziedāšanas iemaņu un prasmju tālāka attīstīšana: balss vingrinājumi, dziedāšana pēc dzirdes, dažādu komplicētu ritmu apguve.
  - 10.1.3. Attīstīt prasmes lasīt no lapas.
  - 10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
  - 10.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
  - 10.1.6. Rosināt izglītojamos mācīties patstāvīgi, analizēt savu vokālo sniegumu.
- 10.2. Saturs.

Mācību gadā jāapgūst:

  - 10.2.1. Vingrinājumi un 2 – 3 vokālīzes
  - 10.2.2. 2 – 6 latviešu tautasdziesmas *a capella*
  - 10.2.3. 2 – 4 klasiķu vokālie darbi
  - 10.2.4. 10 kora dziesmas
- 10.3. Pārbaudes formas.
  - 10.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī.
  - 10.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
1.semestrī
    - latv.t.dz., Sidrabiņa upi bridu
    - J.Vītols, J.Rainis, Mīkla
 2.semestrī
    - F.Abts, Vokālīze nr.7
    - A.Žilinskis, A.Vējāns, Man uz pleca

10.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozēta 1 no 5 sagatavotajām kora dziesmām.

Piemēram:

- latv.t.dz. L.Polences un J.Rozīša apdarē, Stāvēju, dziedāju
- R.Pauls, K.Skujenieks, Maza mana tēvu zeme
- zināšanu pārbaude mūzikas teorijas jautājumos (2.semestrī)

10.4. Piedalīties koncertos, festivālos, konkursos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. 6.klase

11.1. Uzdevumi.

11.1.1. Pilnveidot izglītojamo vokāli tehnisko un muzikālo līmeni. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

11.1.2. Dziedāšanas iemaņu attīstīšana: balss, elpas vingrinājumi, darbs pie dikcijas, štrihu attīstīšanas. Intonācijas un frāzējuma nostiprināšana.

11.1.3. Veicināt izpratni par daudzveidīgajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem un to pielietošanu vokālajā sniegunā.

11.1.4. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

11.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.

11.1.6. Turpināt apgūt lasīšanu no lapas.

11.2. Priekšmeta saturs.

Mācību gadā jāapgūst:

11.2.1. vingrinājumi un 2 vokālīzes

11.2.2. 2 - 6 latviešu tautasdziesmas

11.2.3. 2 - 4 komponistu klasiku vokāli darbi

11.2.4. 10 kora dziesmas

11.3. Pārbaudes formas.

11.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī.

11.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi

Piemēram:

1.semestrī

- N.Sokolovskis, Vokālīze nr.4
- latv.t.dz. Trīcēj kalni, skanēj meži

2.semestrī

- N.Vaccai, Vokālīze nr.4
- Em.Melngailis, Ganiņš

11.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozēta 1 no 5 sagatavotajām kora dziesmām.

Piemēram:

- latv.t.dz. J.Mediņa apdarē, Dzied māsiņa skaistas dziesmas
- A.Kontauts, latv.t.dz., Kalējs kala debesīs
- zināšanu pārbaude mūzikas teorijas jautājumos

11.4. Piedalīties koncertos, festivālos, konkursos.

11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

12. 7.klase

12.1. Uzdevumi.

12.1.1. Paplašināt izglītojamo redzesloku, apgūstot dažādu laikmetu un stilu autoru kompozīcijas.

12.1.2. Turpināt darbu pie vokālās tehnikas pilnveidošanas: toņa, frāzējuma izkopšana.

12.1.3. Rosināt izglītojamās turpināt izglītību mūzikas vidusskolā.

12.1.4. Pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.

- 12.1.5. Nodrošināt izglītojamajiem piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 12.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 12.2. Priekšmeta saturs.
Mācību gadā jāapgūst:
- 12.2.1. Vingrinājumi un 2 vokālīzes
- 12.2.2. 2 - 4 komponistu klasiku vokāli darbi
- 12.2.3. 2 - 6 latviešu komponistu oriģināldziesmas vai latviešu tautasdziesmas
- 12.2.4. 10 kora dziesmas
- 12.3. Pārbaudes formas.
- 12.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī.
- 12.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
1.semestrī
- latv.t.dz. Caur sidraba birzi gāju
  - Alfr.Kalniņš, Aijaijā
- 2.semestrī
- G.Zeidlers, Vokālīze nr.5
  - E.Dārziņš, J.Poruks, Mātes dziesmiņa
- 12.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozētas 2 no 5 sagatavotajām kora dziesmām.
Piemēram:
- V.Miskinis, Ave Maris Stella
  - K.Lācis, E.Mamaja, Melna čūska
  - zināšanu pārbaude mūzikas teorijas jautājumos
- 12.4. Piedalīties koncertos, festivālos, konkursos.
- 12.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

13. 8.klase

- 13.1. Uzdevumi.
- 13.1.1. Paplašināt izglītojamo redzesloku, apgūstot dažādu laikmetu un stilu autoru vokālās kompozīcijas.
- 13.1.2. Turpināt darbu pie vokāli tehnisko iemaņu nostiprināšanas: elpošanas, skaņveides, dikcijas un artikulācijas u.c.
- 13.1.3. Rosināt izglītojamos turpināt izglītību mūzikas vidusskolā.
- 13.1.4. Nodrošināt izglītojamajiem piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 13.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 13.2. Priekšmeta saturs.
Mācību gadā jāapgūst:
- 13.2.1. Vingrinājumi un 2 – 3 vokālīzes
- 13.2.2. 2 - 4 dažādu laikmetu un stilu komponistu darbi
- 13.2.3. 2 - 6 tautasdziesmas
- 13.2.4. 10 kora dziesmas
- 13.3. Pārbaudes formas.
- 13.3.1. Kontrolstunda: 1.semestrī.
- 13.3.2. Mācību koncerts *Solo dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: 2 vokāli skaņdarbi
Piemēram:
1.semestrī
- J.Concone, Vokālīze nr.9, op.9
  - A.Vivaldi, Domine Deus

2.semestrī

- latv.t.dz., Ziedēj rozes, magonītes
- A.Jurjāns, R.Blaumanis, Kā zagšus

13.3.3. Mācību koncerts *Kora dziedāšanā* 2 reizes mācību gadā: tiek izlozēta 1 no sagatavotajām 5 kora dziesmām

Piemēram:

- Ē.Ešvalds, Benedictus
- A.Maskats, O.Vācietis, Kad jasmīni staigā

13.4. Piedalīties koncertos, festivālos, konkursos.

13.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Vokālās mūzikas* apmācības literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.